

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI ÉS POLITIKAI KÉPES HETILAP A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Három hónap 50 kr.
Félévre 1 ft.
Egészévre 2 „

Szerkeszti és kiadja:
BAROSS KÁROLY.

Egyes szám ára 6 krajczár.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, (Köztelek).

A magyar királyleány.

Most, hogy a király ö felsége Budapest székesfővárosában tartózkodik, mint legkedvesebb vendége, meglátogatta őt Mária Valéria főherceg-asszony, az ő legkisebbik leánya.

Mária Valéria a király egyetlen gyermeke aki Magyarországon született. Budán a királyi várban. Azért hívja a mi jó öreg királyunk Valeria főhercegnőt mindég „az én kis magyar leányomnak.”

Pedig már nem is kis leány, hanem menyecske. — 1890 július hó 1-én ment férjhez Ferencz Salvator főherceghez és frigyét az Isten boldogsággal áldotta meg.

Boldog családi élettél, a melynek örömeit csak öregbitik gyermekei, a mi öreg királyunk szeretett unokái, a kiket a „Független Ujság” olvasói legelső képünkről már ismernek.

Most, hogy az igazi „magyar királyleány” Budapesten tartózkodik, azt hisszük, hogy örö-

met szerzünk vele olvasóinknak, ha bemutatjuk képét.

Nézzék meg jól. Mintha nem is egy főhercegnő ülne előttünk, hanem egy kedves, egyszerű uri asszony, ölében kis pólyás leánykájával, jóságos fiatal arcán a legnagyobb nemes-séggel és szeretettel, az anya szeretetével.

A kis első szü-lött, a piczi Erzsébet főhercegnő pedig szinte tapsol az ő gömbölyü kacsói-val, a mikor a „fotografus bácsi” valami feltűnő dolgot mutat neki, hogy a „masinába” nézzen. Oda is nézett tágan nyitott szemekkel és sikerült a „felvétel”.

Köszöntsük örömmel, hódolattal a magyar királyleányt budapesti tartózkodása alatt, a ki eljött felderíteni öreg atyja nehéz nap-

jait, a melyeket most a kormányválság alatt olyan gondterhesekké tettek, az ország hűtelen sáfárai.

Mária Valéria főhercegasszony és a kis Erzsébet hercegnő.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Az országházból. A mint a mult esztendő utolsó napjaiban elhatározták a hon atyái, január hó 9-én szerdán összeült a képviselőház, abban a hiszemben, hogy végre megtudja majd az ország, hogy ki is lesz az új miniszterium elnöke. Ebben azonban mindenki megesalódott. Mikor ugyanis *Bánffy* Dezső báró elnök befejezte szokásos előterjesztéseit, *Wekerle* Sándor ideiglenes kormányelnök állott fel és arra kérte a képviselőket, hogy miután az új miniszterelnök még nincsen kinevezve, addig, míg az új kormány megalakul, napolják el ismét az országgyűlést és ennek újból való egybehívásáról a képviselőház elnökét bizzák meg. Minthogy pedig azt mindenki belátta, hogy miniszterium nélkül nem lehet országgyűlést tartani, *Helpy* Ignác, *Madarász* József és *Polónyi* Géza rövid felszólalásai után *egyhangulag* hozzájárultak *Wekerle* Sándornak remélhetőleg — utolsó miniszterelnöki javaslatához. Ezen az ülésen különben jelen voltak az összes megbukott miniszterek, valamint az ellenzéki pártok tagjai is nagy számmal jöttek el és a folyosókon és mellék-helyiségekben csoportokba verődve vitatták a haza szomorúságos helyzetét.

Még mindig nincs miniszterium. Jó királyunk két napi késedelemmel e hó ötödikén érkezett vissza a budai várba és ámbár a hazatérte vásárnapra esett, még sem késett egy órát sem, hanem legott magához kérette *Szlávy* Józsefet, a főrendiház, *Bánffy* Dezső bárót, a képviselőház elnökét, továbbá *Szell* Kálmánt és *Kluen-Héderváry* Károly gróf hová bánt és hosszasan tanácskozott velük a haza állapota fölött és különösen annak a kívánságának adott kifejezést a király, hogy a negyvennyolczasokon kívül a többi ellenzékkel mind egy pártba egyesüljenek. Ne legyen annyi párt, a hány ember, hanem legyen egy jobbpart, meg egy balpart. Másnap rövid kihallgatáson *Tisza* Kálmán jelent meg a királyi várakban, majd utána nagyon hosszasan *Szapáry* Gyula gróf tanácsát hallgatta meg ismétlen hosszasan a király. Délután meg a horvát bán véleményét kérte számon a király és nyilvánvaló lett, hogy legjobban ezt a férfiut szeretné a kormánya élén, mert *Héderváry* gróf kifejezett híve az egy alapon álló pártok egyesülésének, a mit deák szóval a politikusok fuziónak neveznek. A horvát bán tehát tanácskozásra hívta össze a kormánypárt vezéreibet, mert csak ezek vonakodtak a fuziótól. — *Szapáry* Gyula gróf és *Apponyi* Albert gróf

készek voltak meghajolni a király akarata előtt. Abban a tanácskozásban részt vettek: *Wekerle* Sándor, *Szlávy* Dezső, *Bánffy* Dezső báró, *Szlávy* József, *Csáky* Albin gróf, *Tisza* Kálmán, *Darányi* Ignác, *Szell* Kálmán — és maga a bán. Ezek az urak, kik nem a haza, hanem csak a saját érdeküket tekintik, leszavazták a királynak *Héderváry* gróf által közölt akaratát, ennek ellene szegültek és így a horvát bánnak nem maradt más hátra, mint ezt a sajnálatos eseményt az ugyis borongós hangulatu királynak tudomására hozni. Ezek szerint most már ismét nem lehet tudni, hogy mi fog történni és a jó hazafiak csak azért imádkoznak, hogy — Isten óvja nagy veszélytől szép magyar hazánkat!

A magyar középosztályért. Lent *Temes*-megyében az *ó-moravicezi* kerületben képviselőválasztás vált szükségessé azáltal, hogy báró *Baich* Milos, a kerület eddigi képviselője hosszú betegeskedése következtében lemondott a képviselő-ségről. Ezé a kerületé az érdem, hogy itt bontotta ki az első agrárius képviselőjelölt *Beniczky* Atilla zászlaját, melyre a magyar középosztály, a kiscgazdák és kisiparosok védelme van írva. Az új képviselőjelölt nem áll be egyik országgyűlési párthoz sem, hanem ha megválasztják mindazt meg fogja szavazni, a mi üdvös és jó a magyar gazdának és a magyar iparosnak és mindennek ellene fog szavazni, a mi ezeknek káros, jöjjön bár az indítvány akár ellenzéki, akár pedig kormánypárti oldalról is. Reméljük, hogy az új választásoknál — melyek talán nincsenek olyan távol, minden kerületben fog akadni egy *Beniczky* Atilla, a ki a kiscgazda és a kisiparos érdekei mellett emeli fel zászlaját és a kiscgazdák és kisiparosok teljes erejükből azon lesznek, hogy mindenfelől ilyen képviselők jöjjenek be az országgyűlésbe.

Új képviselő. *Csáky* Kálmán gróf képviselő még a mult esztendő utolsó hónapjaiban elhalálozván, a löcsei kerületben új választás vált szükségessé. Ebben a kerületben tűnt ki először, hogy az erőszakkal felkeltett vallási türelmetlenség micsoda zavarokat fog előidézni. Két jelölt állott egymással szemben. *Zelenyák* János katolikus hittanár és *Práhradny* Oszkár királyi közjegyző; az előbbi *néppárti*, az utóbbi kormánypárti programmal lépett fel. A választás, melyet az új esztendő második napján ejtettek meg, a lehető leghevesebb volt. Csendörök szuronya és katonafegyverek is belejátszottak a választási küzdelemben és több ember kapott sebet zászlója védelmében. A választás csak késő este ért véget, még pedig azzal az alig remélt eredménnyel, hogy a kormánypárt ezen ősi fészkeben vereséget szenvedett és 276 szótöbbséggel *Zelenyák* Jánost választották meg, a ki az első néppárti képviselő a magyar országgyűlésben.

MI UJSÁG?

Azokat, a kik olvassák már a

„Független Ujság“-ot,

arra kérjük, hogy *jóbarátjaik, rokonaik, falubelieknek* mutassák meg a lapot, ajánlják mindennütt. Csak hasznot tesznek vele az országnak, ha elterjesztik.

A ki *kilencz előfizetöt gyűjt* (ez pedig könnyű dolog), *annak ingyen küldjük a lapot.*

Előfizetési ár:

egész évre	2 frt.
félévre	1 frt.
három hóra	— 50 kr.

Az előfizetési pénzt tessék *posta-utalványon* beküldeni. Czim az alábbi:

„Független Ujság“

kiadóhivatalának

B U D A P E S T.

A királyi családból. Mátyás király budavári palotájában az uralkodóház két tagja is tartózkodik most. Az egyik *királyunk* ő felsége, a kit a kormányválság gondjai tartanak hosszasabban itt s a ki e hó közepén megy el tőlünk. A másik a hercezkisasszonyok közül nekünk, magyaroknak, a legkedvesebb, *Mária Valéria* főhercegnasszony, a király második leánya. Mária Valéria itt született, itt is nevelték, szívből lélekben magyar is lett, annyira, hogy még a tánczok közt is a csárdást szereti legjobban, melyet nagyon gyakran járt Berkes nótájára a budai palotában leánykorában, főrangu magyar ifjak karján. Édes apja is „*az én kis magyar lányom*”-nak hívja a szeretett leányát, a ki már Ferencz Szalvator kir. herceg felesége s több apró gyermek boldog anyja. Itt időzése alatt sorban látogatja fővárosunk látványosságait és nevezetességeit.

A király dédunokája. A magyarok királyát sok bánata közben meg-megvigasztalja mégis a gondviselés. Most is családi öröm érte ősz királyunkat, még pedig az a ritka boldogság, hogy dédunokája született. Unokája, *Gizella* kir. hercegnő, ki tiszta szerelemből, rangján alul ment férjhez egy egyszerű hadnagyhoz, örvendeztette meg egy kis leánynyal, a kit a napokban kereszteltek *Mária Emilia* névre.

Félmillió korona jótékony czélra. A fővárosban páratlanul nagy hagyományt tett jótékony czélokra egy kereskedő, *Machlap Adolf*. Közel *félmillió* koronát adományozott végrendeletében a szegényeknek, jótékony és közhasznú intézeteknek. Méltán megérdemli, hogy nemes emléke példaként sokáig éljen.

Jótékony főpapok. Követésre méltó példával jártak elő *Samassa J.* egri érsek, *Schuszter* Konstantin váci és *Bende Imre* nyitrai püspökök. *Samassa* érsek az uradalmához tartozó Szikszó pusztán 3000 forint költséggel *iskolát* építtetett s biztosította a tanítói állás jövedelmét. *Schuszter* Konstantin váci püspök ugyancsak iskolát építtetett Pusztá-Besnyőn 4000 forint költséggel, míg *Bende Imre* nyitrai püspök az ottani főgymnázium szegény tanulóinak élelmezésére évi 4000 forintot utalványozott.

Felrobbant hajósok. Az Aldunán, a Vaskapuszoros szabályozásánál borzasztó szerencsétlenség történt. Egyik furó-hajóhoz volt kötve egy ladik, teli dinamittal, evvel a veszedelmes robbantó szerrel. A több száz mázsa dinamit felrobbant *s megölt három hajómunkást*, hatot pedig súlyosan megsebesített. A hajó is nagy sérüléseket szenvedett.

Farkasok által szétépett pap. Egy délvidéki falunak, Kövesdnek oláh papja, *Milován György*, rettenetes sorsra jutott. A román karácsony előestéjén sorba járta a falubeli házakat, hogy régi vallásos szokás szerint fölszentelje. Öreg estenden tért volna haza, de farkasok rohanták meg s izekre szaggatták. A szerencsétlen pópának csak a ruháját találták meg hivei a hóban.

Mit vacsorál a baka? A hadügyminiszter télire megszánta katonáikat s vacsorát rendelt minden bakának. A vacsora mákos tésztából állana. Ámde belőle a tojást a szakácsok eldugják — az őrmestereknek. A szegény baka aztán ehetné a tojástalan fullasztó tésztát, ha bírná. Így hát megvan most a katonák vacsorája, de csak papiroson; mert az ehetetlen vakaresot ott hagyja a esajkába mindenik s dörmögve fekszik le a „*prieses*”-re.

A harcztérről. Befejezéshez közeledik a japánok és kínaiak harcza, mely már a nyár óta állandóan fegyverben tartja Kelet-Azsia két leghatalmasabb népét. A kínaiak ámbár tizszer akkora haderővel rendelkeztek, mint a japánok, egyik vereséget a másik után szenvedték. *Jamataga* japán tábornok pedig az elszánt és edzett japáni csapatokat győzelemről győzelemre vezetve elfoglalta *Khina* legerősebb várát *Port-Arthurt*, miáltal megnyílt előtte az ut a kínai főváros, *Peking* felé. A kínaiak megrémülve esdettek békét és a tehetetlen kínai császár egymás után köttette fel a csatavesztes hadvezéreket. A béke úgy látszik az európai hatalmasságok közbelépésére mégis csak meg lesz kötve és a japánok vitézsége méltó jutalomra fog találni, mert *Korea* tartomány, melynek birtoka miatt a háboru kiütött, kétségtelesen az övéké lesz.

Két uri öngyilkos. Gyakran nemesak az olyan szerenesétlen ember szakítja el erőszakkal az élete fonálát, a kit végkép elkésérít mára nyomoruság. A gazdag urak közt, a kik kincsükkel kielégíthetik minden vágyukat, épp oly sűrűn fordulnak elő öngyilkosságok, mint a földhöz ragadt embereknél. Most is két uri öngyilkosság történt az ország fővárosában, csaknem egyszerre, egy nap alatt. *Telepy Sárka*. *Telepy Károly* jeles magyar festőművész gyönyörű 16 éves leánya az egyik áldozat, a ki szíven lötte magát. A másik pedig *Légrádi Tivadar*, egy dús gazdag budapesti kereskedő család tagja, a ki golyót eresztett agyának. A leányt boldogtalan szerelem, a férfit meg gyógyíthatatlan betegség kergette a halálba.

Európa egyes fejedelmeinek életkora. A legidősebb uralkodó Európában a katolikus egyházfejedelem XIII. Leo pápa, a ki jelenleg 84 éves. Dánia királya 76, Anglia királynéja pedig 75 esztendő. — Magyarország királya 64, a németek császára 35 éves. Ezután jön Portugália királya 31 évvel; Oroszország császára és a hesszeni nagyfejedeleme 26 évesek. A legfiatalabb az uralkodók közül Spanyolország királya, a ki 8 éves, ezután a németalföldi királynő, a ki 14 éves és a 18 éves szerb király. Angolország királynője 57 és fél éve uralkodik; Ausztria-Magyarország császára és királya 46 év óta; Románia királya pedig 28 év óta viseli az ország koronáját.

Gyilkos vadorzók. A szegszárdi urodalmi erdő régóta látogatott kedvenc helye a vadorzóknak, a hol aztán nemesak a vadállományban, de az embereknél, esendőrökben és erdőkerülőkben is igyekeztek kárt tenni. Itt lötték le *Simon Pál* esendőrt, szeptember hóban pedig *Varga Márton* erdővéd 3 éves ártatlan kis fiaiskáját lötték agyon és ekkor sebesítették meg atyját és a kocsist is. A gyilkosokat *Balogh Jánost* és *Laráthy Józsefet* most elfogta a esendőrség.

Elfogott gyémánttolvaj. *Katz Ármin* frankfurti gyémántkereskedőt a nyáron kirabolták. Több mint százezer forint értékű gyémántját lopták el és bár két világrész rendőrségét mozgósították, a tettest még sem lehetett kézrekeríteni. Amerikából most az a hír érkezett, hogy ott elfogtak egy *Rottky József* nevű embert, a ki beismerte, hogy ő a keresett gyémánttolvaj. Vasra verve várja büntetését.

Innen-onnan, Megfagyott ember. Az év kezdetén beállt nagy hideg már szedi áldozatait. E hó 3-án az *alsó-szapod* és *uj-német* községek közötti országúton egy a vásárról haza felé indult embert megfagyva találtak. A felélesztési kísérletek hiába valóknak bizonyultak. — **Kolera.** Galicziában daczára a téli időjárásnak a kolera pusztít. A legutóbbi napokban 28 községben 50 ember betegedett meg, ezek közül meghalt 37. — **Öngyilkos egyházi.** Szent-Györgyön az evangélikus egyház templomszolgája *Jureso Károly* felesége szeme láttára egy konyhakéssel keresztül vágta a torkát s rögtön meghalt. Az öngyilkosság okát nem tudni. — **Elége-**

tett milliók. Bécsben az osztrák-magyar bank palotájában legközelebb *husz millió forint* papíros pénzt fognak elégetni. A pénz csupa valódi, de már elrongyolódott és piszkos tízes, száz és ezres bankó, a melyeket az állampénztár bevont és a helyett ropogós új bankókat bocsájt forgalomba. A pénz elégetése hatósági felügyelet mellett külön e célra készült kemenczében történik. — **Halált okozó alvás.** A temesvári fűtőházban *Molnár Ferencz* gépész tegnap reggel a sinek mellé feküdt és ott elaludt. Alvás közben a lábai a sinekre kerültek s egy épp akkor arra robogó mozdony mindkét lábat levágta. Mire a kórházba vitték, már haldoklott. — **A budapesti népszínházi vistorony,** melyet a múlt évben kezdtek építeni és a tavasszal adják át rendeltetésének, majdnem leégett, csakis a gyors segély mentette meg az elpusztulástól. — **Szilincsen** *Dudás Mihály* gazda négy lovát az istállóból éjjel elhajtották, a lókötnök semmi nyoma. — **Bécsben** *Léderer Jozefa* 72 éves gazdasszonyt ismeretlen tettesek meggyilkolták. — **Stomfán,** a gróf Károlyi-uradalomba két vadorzó megtámadta az erdészeket s egyikük mellbe is lötte az egyik erdészt. Az utonálók már a börtönben ülnek. — **A rosenháli** (Stájerország) bányában *Máli Péter* felügyelőt a földcsuszamlás eltemette. Meghalt mire a föld alól kihúzták. — **A blackbuneti** (Angolország) koresolyató, mikor teli volt emberekel beszakadt s hatvanan a jég alá kerültek. Egynek kivételével minden koresolyázót kimentettek. — **Polgárdin** a társaskör e hó 6-án tartotta meg tisztújító gyűlését, mely nagyszámu földbirtokos és gazdaember jelenlétében, élénk érdeklődés mellett ment végbe. — **Halálozási adatok.** Fehérmegye Polgárdi községben a múlt évben 89-en haltak el, ami a község lakosságának 24 %-je. Vajha hazánkban e község szolgáltathatná ily arány mellett a legrosszabb adatot! — **A pécsi** rablógyilkost, *Feld Jánost*, a ki egész családot kiirtott, már a második bíróság is halálra ítélte. Valószínűleg kötelek kap a Curiától is ez a szörnyeteg. — **Torontó** városban (Olaszország) leégett egy egész utcaszor; a kár több millió forint. Két tüzoltó is beleveszett a lángokba s számos ember megsebesült.

Uj szövetkezetek.

Az uzsora, a lelketlen kufárkodás ellen, a mi a földmivelő és a kisiparos népet a leginkább teszi tönkre s a mely reá teszi ragadós kezét minden betevő falatra, a legjobb védőeszköz, ha a kis emberek maguk állanak össze és megcsinálják a *szövetkezeteket*.

Ilyen szövetkezetek létesítése és hasznairól fog még a „*Független Ujság*” sokat írni, most csak a legújabb alakulókat soroljuk fel.

Búra községben (*Szolnok-Doboka* megye) december 18-án alakult meg a szövetkezet 63 taggal. Igazgatósági tagokul: Lovag *Bakó Károly*, *Denczuk Gyula*, *Vizi Árpád*, *Keresztes Péter*, *Bota István*, *Borsos Ferencz* és *Borsos István*; felügyelő bizottsági

tagokul: *Borsos Mihály, Bagaméri Ferencz és Krausz Salamon*; pénztárnokul: *Pálffy Ernő* földbirtokos, könyvelőül pedig *Pataky Dénes* ref. lelkészt választották meg.

Meleg-Földvár és Kapor községekben december 19-én történt a megalakulás 73 taggal, *Meleg-Földvár* székhelylyel. Igazgatósági tagok lettek: *Benedek Lajos, Vincze Miklós, Salak György, Székely Ferencz, Isztrátye János*; felügyelő-bizottsági tagok: *Kovrig Márton*, ifj. *Salak István* és *Deráb Péter*; pénztárnok: *Kunsa Demeter*; könyvelő *Vincze Ferencz*.

Kaczkó, Kapjon és Szelecske községekben december 20-án tartatott az alakuló közgyűlés, megalakult a szövetség 33 taggal, *Kaczkó* székhelylyel. Igazgatók: *Székely Gyula, Csiszár Imre, Sámuel Dávid, Voith Simon* és *Abrahám József*; felügyelő-bizottsági tagok: *Halász György, Fischer Adolf* és *Friedman Mór*; pénztárnok: *Csiszár Károly* földbirtokos; könyvelő: *Incze Lajos* ref. lelkész.

Magyar-Lápos és vidékén levő községek egyesültek egy szövetséghez *Magyar-Lápos* székhelylyel, tagok száma 129. Igazgatók: *Létai László, Szász József, Csonka Samu, Kupas Samu, Hollósy Kajetán, Gergely Teofil, Sallai József, Kovács Dániel* és *Simon Leopold*; felügyelő-bizottsági tagok: dr. *Csiszár Akos, Betegh Imre, Zsentye Antal, Farkas Aurél, Triehländer Dávid*; pénztárnoknak: *Topán József* földbirtokos; könyvelőnek: *Barabás Samu* ref. lelkész.

Domokos községben december 21-én történt a hitelszövetség megalakulása 66 taggal. Igazgatók: *Kovács Gyula, Székely Sándor, Székely Márton, Molnár Sándor, Dénes János*; felügyelők: *Betegh Imre, Gellért Mózes, Molnár Tóth József* és *Kozma Miklós*; pénztárnok: *Molnár Sándor*; könyvelő: *Farkas Lajos*.

Kolozs megyében Dextrád-Széplakon december 16-án alakult meg a hitelszövetség 73 taggal. Igazgatósági tagok: *Pap Lajos, Nagy János, Demeter Mihály, Henter Gergely, Gaál Pál*; felügyelők: *Kovács Ferencz, Gruzda Sándor* és *Madarasy Miklós*; pénztárnok: *Patay Lajos*; könyvelő: *Gruzda Mihály*.

Maros-Torda megyében, Görgény-Libányfalván december 19-én volt a hitelszövetség alakuló közgyűlése, tagok száma 181. Igazgatósági tagok: *Mánca Miklós, Pétra Dumitru, Dán Dumitru, Kürtös Féorea, Szucsáva Nyisztor, Kürtös Kosztántin*; felügyelő-bizottsági tagok: *Dán Alexa, Máre Gyula, Joan Petru*; pénztárnok: *Kofár János*; könyvelő: *Tirnován Máté*.

Szilágy megyében december 23-án *Bősháza* és *Benedekfalva* községekben 50 taggal alakult szövetség. Igazgatósági tagok: *Vajda Mihály, Brán Emil, Brán Lőrincz, Boros Ferencz, Moldován György*; felügyelő-bizottsági tag: dr. *Keizler György, Horváth Miklós* és *Veisz Izidor*.

Nyitra megyében Nyitra-Csitáron december 16-án alakult meg a hitelszövetség 61 taggal. Igazgatók: *Bihary István, Ment József, Ment János, Maga János, Matyus Antal*; felügyelő-bizottság: *Matyus János, Braun József, Komáromy József*.

Nyitra megyében Kálaz községben december 17-én történt a hitelszövetség megalakulása 55 taggal. Igazgatók: *Vincze Károly, Bakó János, Kauszek Lajos, Polyák Pál, Gyuricza Imre, Szánkós András, Dúdek Lajos, Géber Gyula, Kenesey Ede, Farkas János, Kienbancz Nándor, Csuka Mihály*; felügyelő-bizottság: *Mossányi Béla, Huszár Gyula, Ockenfuss Gyula* választották meg.

A bor.

— Tulsó oldali képünkhöz. —

A minden irásnál, szónál igazabb szájhagyomány, a mi dédapáról dédunokára száll emberöltőkön keresztül, el szokta mondani minden jónak, minden rossznak a történetét, eredetét, olyképen, a miként abban megnyugodhatik ifja, vénje minden időknél.

Elmondja a bornak, ennek a legrégebb emberi italnak az eredetét is.

Noé apánk, meséli a hagyomány, minekutánna elültette az első szőlőtökét, fogott egy szelid bárányt, levágta s a vérevel meglocsolta a szőlőtökét.

Aztán fogott egy orosziant, annak a véret is ráeresztette a tőkére. Utoljára pedig kiválasztott hizói közül egy jó kövér süldőt s ennek a vérevel is megöntözte a tőkét.

A szőlő azóta, azaz hogy a belőle sajtolt bor, örök időkre megőrizte a három állat vérenek a tulajdonságát. Ez a három tulajdonság szép sorjában meglátszik aztán a borozó emberen.

Az első ital után olyan kezes meg kedves lesz a legtöbb borivó ember, akáresak egy szelid bárány. A második üveg után felforr a vérünk s a leggyávább legény is kész orosziantá válik, a ki átmenne még a tűzön is. A harmadik üveg leüti a lábáról az izákos embert, a ki aztán úgy hever porban, sárban, ki hol esik el, akár a disznó.

Hanem hát akárhogy igaza is lehet ennek a régi bor-legendának, az emberek legtöbbszörének mégis csak kedvencz itala marad Noe apánk ősi nedűje. Mert a sok bú meg bánat, a mivel teli van a legközségesebb ember életutja is, tapasztalás szerint mégis csak a borba fullad bele legkönnyebben s a feledést, a mi annyira megkönnyíti a lelket, nagyon jól föl lehet találni a jóraváló „kvaterká“-ban, természetesen ha módjával, mértékkel él vele az ember. A mint hogy okos ember, a ki ad is valamit az emberi tulajdonságok egyik legfőbbjére, a mértékletességre, nem is cselekszik másképpen.

Igy üritgetve a poharat, nem is válik aztán be rajta a Noe-legendára, a mi nyilvánvalólag épp a telhetetlen emberek visszariasztására lett kitalálva, szép példaszóban.

Ne literszámra, csak poharankint szopogassuk ezt az ősi, kedves nedűt! bizony még egészségünkre is válik, nem hogy ártana. Felvidulunk tőle, kipirul az arcunk s a legszótlanabb embert is megszállja az életkedv; megnyílik a szája, felesillan a szeme s boldogan gyujt nótára. mint ez a legény is a képen, mikor mondja, hogy:

Fölfelé megy borban a gyöngy jól teszi . . .

GAZDASÁGI DOLGOK.

A padlásra levő gabona kezeléséről.

A gabona kezelésének igazi ideje tulajdonképpen közvetlenül a eséplés utáni hetekbe esik, a mit ma már a legtöbb helyen a kiscgazda is vagy kézzel hajtott eséplőgépen végez, a tehetősebb gazda pedig ugynevezett járgányos vagyis ló által hajtott eséplőgépen.

A eséplés után a padlásra kerülő gabona, habár száraznak látszik is, még sem egészen száraz és a garmadában lassanként utóérik.

Az új gabonát a garmadában mindig figyelemmel kell kísérni, vajjon nem-e melegszik be, a mi könnyen megesik, ha a gabona vastag garmadában fekszik. Ezért csak vékonyan szabad eltergetni a gabonát és különösen a eséplés utáni néhány hétben, a gabonát szorgalmasan forgatjuk és rostáljuk. Ha erre a gazda gondot fordít, úgy nem eshetik meg vele az, hogy gabonája bemelegszik és megdohosodik. A megdohosodott gabona sokat veszít értékéből s ezen nem segít más, mint a folytonos szellőztetés, vagyis a gyakori forgatás és rostálás. Figyelemmel kell kísérni az időjárást is; ezt pedig azért, mert nem jó például a forgatást esős, nyirkos időben végezni; a gabona ilyenkor könnyen megszívódik s ezért ezt a munkát mindig száraz, szeles időben kell végezni, a mikor a gabona hamarabb kiszárad.

Ha a gabona a eséplés utáni hetekben jól volt kezelve, akkor később, a téli hónapokban már kevesebb gondot fog adni a velevaló bánás. De azért ilyenkor is gondja legyen a gazdának reája.

Első sorban figyeljen arra, hogy a padlásra levő ablakok derült, hideg időben mindig nyitva legyenek, viszont, ha nagy hidegre megenyhül az időjárás és olvadni kezd, akkor jó lesz elzárni a padlásablakokat, mert különben a gabona megszívódik; derült idő, vagy hideg beálltával az ablakokat ismét ki kell nyitni.

A téli hónapokban a gabonát legalább minden hónapban egyszer át kell lapátolni, a vetőre való pedig meg is rostáltassék, mert ezt minél többet rostálják, annál jobb lesz. Sok gazda azt tartja még most is, hogy vetőmagnak jó a legsilányabb mag is, pedig nem igaz ám ez, mert minél teljesebb, azaz nagyszeműbb a vetőmag, annál jobb növény fejlődik belőle. A forgatáson kívül legyen a gazdának gondja arra is, hogy padlását lehetőleg tisztán tartsa. Minél gyakrabban forgat és rostál a gazda, annál kevésbé szaporodnak el a különböző férgek a padlásán. A zsiszik ellen, mely nagyon veszedelmes ellensége a gabonának, nem használ más, mint a gyakori forgatás és rostálás; ettől csak a tisztaság védi meg a gazdát és az, ha a padlást szárazon tartja, gyakran

szellőztet és főleg tavasz felé a forgatást el nem mulasztja.

Télen oly formán lehet a zsisziket pusztítani, hogy egy-két bundás birkabőrt terítünk a gabonára; ebbe beleveszik magukat e férgek s könnyen összedeshetők.

Ha nagyon elszaporodik a zsiszik, akkor a padlásról le kell hordani a gabonát és a padlózatot erős luggal jól felöntözni több ízben is. Ilyen padlásra gabonát egy ideig elhelyezni nem szabad.

A padlást e mellett meg kell tisztogatni a pókhálókától is, egyáltalában a tisztaságra minél nagyobb gond fordítassék.

Egerek és patkányok kiirtását legjobb a macskára bízni, a mely ugyis otthon van minden padlásra.

Tehát tisztaság és rend uralkodjon a padlásra és akkor nem szaporodik ott el sem a zsiszik, sem egyéb férgek, melyeket egy kis rend és tisztasággal könnyebb a padlástól távol tartani, mint kiirtani, ha egyszer oda belevették magukat.

A lovak téli patkolása.

A nagy havazásokkal beköszöntöttek a síkos utak is, a mikor a fuvarozó gazdának élesre kell patkoltatni a lovait.

Még nem is régen az éles patkókat úgy készítették, hogy magát a patkósarkot élesítették meg és úgy szögezték az egészet a ló patájára. Persze, hogy az ilyen élessarku patkóvas, különösen köves uton mihamarabb eltompult s nem felelt meg céljának. Ezért azután nagyon gyakran kellett így tél idején patkoltatni a lovakat, a mi nemesak sok időt vett igénybe s így sok munkamulasztással járt, hanem a ló patájának sem vált javára és felesleges költséget is okozott. Ép ezért ma már eltértek e régi szokástól s olyan patkókkal vasalják a lovakat télen, a melyekbe a patkósarkak belesrófolhatók és könnyűszerrel ismét kivehetők. Igaz, hogy az ilyen patkók valamivel drágábbak mint a régié, de ha tekintetbe vesszük, hogy így patkolásnál elég a lovakat csak minden négy hétben megvasaltatni, úgy bizony olcsóbbnak mondhatjuk a patkolásnak ezt a módját, mint a régit s e mellett a ló patáját is nagyon megkíméljük vele. Ha a patkósarkok elkopik, újat, éleset teszünk helyébe s a tompát kiélesítettjük a kovácsesal. Különben most már készítenek oly patkósarkokat is, a melyeknek közepe acél, a külső része vas; az ilyen sarkak mindig élesek maradnak s ezért nem kell oly gyakran váltani őket. Nagy előnye az ilyen kisorsófolható patkósarkoknak az is, hogy azokat, ha a lovat istállóba kötjük, kivehetjük a patkóból s így nem sérülhet meg lovunk. Kevésbé síkos uton nem szükséges a lovak belső patkóágaira éles sarkakat tennünk, elég ha a külsők élesek. Erre azért jó ügyelni, nehogy véletlenül megsértse a ló a lábát, a mi éles sarkak használata mellett bizony megeshetik. Éjjelre a sarkakat ki kell venni a patkókból, de befogás előtt a patkósarkok lyukakat mindig ki kell tisztítani, hogy piszok bennök ne maradjon. A mondottakból kitűnik, hogy a kisorsófolható sarkos patkóknak sok az előnye a régi patkók fölött s ezért jó teszi minden gazda, ha ilyeneket készíttet lovai számára.

A bor.

Havazás.

Rég volt ilyen jó telünk, mint az idén. Kellett is már ez a vastag s puha takaró, a mely megvédi a növényeket a fagytól s a mely alatt új életre kél a föld s üdén bujik ki az őszi vetés. Az utóbbi havazás egy kissé lágy időt hozott magával s alighanem kérget fogott a hó a mostani fagyoktól. Nos, ezen sietve kell segitenünk, mert különben vetéseink megsínylik a havat, mivel e megfagyott kérgen át levegőhöz nem juthatnak s megfulladnak, mint az ember a föld alatt. Amint a kéreg olyan erős, hogy helylyel-közzel az embert meghírja, azonnal meg kell töretnünk a havat, birkával, marhával vagy a sertés kondával.

De egyéb dolga is akad ilyenkor a gondos gazdának, mert nem igaz ám, hogy ilyenkor a kemence mellett is elgazdálkodhatunk. Pihenésre jut azért idő a hosszú éjszakákon, de nappal jó, ha serénykedünk a ház és az udvar körül. Csak körül kell néznünk a ház tájékán s mindjárt látni fogjuk, hogy az a temérdek hó nem maradhat a ház aljában, mert ha megindul a tavaszi olvadás, úgy kiesúszik az a vert vagy rakott fal az eszterha alul, mintha kerekeken tolnák. A pinczék fölött sem állhat gamadával a hó, el kell azt onnan takarítani, mert ha kupacra van is hányva a teteje, bizony csak beszivárog itt-ott egy kis hólé s a penész tanyát üt benne. Az udvarról is el kell hordani a havat, nehogy olvadáskor a kocszi kereke tengelyig szántsza az udvar sarát. De a jószág is biztosabban jár a sik földön az itatóhoz, a hol bizony jó lesz szintén nem fölösösen öntözni a vizet, nehogy jég képződjék az itató körül; de ha mégis képződött, arra való a fejsze, hogy felvágjuk és egy kis polyvát szórjunk tetejébe; nem kell akkor tartanunk attól, hogy a Riska meg a Pengő a lábát törí, ha egy kicsit ficzánkoló kedve talál lenni. Azután meg csak fel kell néznünk a háztetőre s mindjárt belátjuk, hogy az a másféllábnyi hóréteg nem maradhat azon az amugy is nehéz szalma- vagy nádtetőn. Le kell azt onnan takarítani mielőbb, mert a szalma és a nád is jól megivakodik ilyenkor nedvességgel s magában is elég nehéz. Jó lesz a szérüskertben is utána nézni ilyenkor. Az a hótakaró a szalma meg széna kazlakon szép ugyan, de nem hasznos, mert olvadáskor a hólé fele a kazalba esurog s akkor a tetejét akár egyenest a trágyába vihetjük. A havat le kell huzni jó hosszú vonóval a kazlakról s ezek mellől is elhányni, különösen azon a részen, a hol a kazlat megkezdtük, nehogy a hóba szóródjék a java.

A kinek fiatal fácskái vannak, ha körül is vannak kötve akácczal, tüskével, jó a havat elhányni mellőle, mert a magas hó mellett a nyul felér az ágakhoz s ott tesz kárt bennök.

A szőlőről s az elvermelt venyigéről sem szabad megfeledkeznünk, mert ha e felett a hó kérget kap, a szem megvakul. Meg kell tehát itt is ilyenkor a havat tipratni.

Az új borok kezelése.

Bizony nagyon jól tudom azt, hogy a legtöbben, a kiknek e sorok fejezete a szemükbe ötlk, kételkedve fogják rázni a fejüket, hogy van még új bor is?

A legtöbbszörnek szőleijében a termőtökék háromnegyedrészt a fillokszera már elpusztította s amit újra beültettek a homokon régi fajtájú, vagy a hegyen amerikai venyigével, annak a termése meg alig érdemli a szót,

De hát az az „új” szőlőgazda, mégis csak jó, ha tud egyet-mást a borkezelésről, annál is inkább, mert a javarészen a kezelés is más a régihez képest. a bornak is nagyobb az értéke, no meg a gazda is „új” sok helyt.

Az új borok kezeléséről akarok első sorban szólni, mert ez épp időszerű. A hozzáértő szőlőgazda tulesett már az első fejtésen, mert amint az új bor, úgy a hogy, ha csak nagyjából is megtisztult, le kell azt fejteni a söprűjéről. Pedig épp ebben hibázunk legnagyobbat s leggyakrabban, mert a régi szokás azt tanítja, hogy a söprűn kell megtisztulni egészen a bornak, sokan meg a világért nem fejtenék le tavaszig, mert azt mondják, hogy a seprű a melegágya az új bornak s a „tavaszi” forráshoz szükség van reá.

Pedig hát mi az a borseprű? Különböző erjedő, ugynevezett élesztő-gombák, szőlő héjjal, földdel s egyéb a borba nem való piszokkal kevert ágya, a melyet már maga a természet azért választ ki a borból idejekorán, mert nem bele való s mert ha benne marad a bornak romlását okozza.

S innen van az azután, hogy a ksigazda pinczejében nem marad olyan tartós a bor, mint az uraságéban; s innen van az, hogy az uradalmi pinczék borát drágábban fizeti a borkereskedő, mint a szegény emberét, mert az uraság borán ő is mindjárt haszonnal tudhat, de a ksigazdától vett bort előbb kezelnie kell, hogyha kimérésre vagy palaczkra kerül, el ne romoljon.

A seprű tehát csak olyat tartalmaz, a mitől a bort mielőbb meg kell szabadítani, mert ha sokáig hagyjuk a bort seprűn állani, az éppen ezért romlásnak indul s nyáron megtörik, felfordul, akárhányszor is fejtjük azután.

Ha tehát az idén még nem estünk volna túl az első fejtésen, sietve végezzük el, száraz,

tiszta, szép időben s jövőre tartsuk számon, hogy a mint a seprű leülepedett s az idő kedvező, sietve fejtjük le az új bort.

De nem hiába említettem ám kétszer is a szép időt, mert annak is, hogy csak *szép idővel* fejtjük le az új bort, meg van a maga oka-foka.

A borfejtésnél mindig azon kell lennünk, hogy derült, tiszta időben végezzük el. Miért? Azért, mert a derült időben fejtett bor, nem oly könnyen zavarodik meg. Minél tisztább a levegő, annál tisztább lesz a lefejtett boris. A levegőre a bornak nagy szüksége van, s épp azért minél gyakrabban fejtünk s minél jobban eresztjük a borhoz a levegőt, annál hamarabb érik az be, azaz, annál korábban lesz belőle ó-bor. Mert manap egy esztendő alatt a bornak készen kell lenni, senkisé megverteti pénzét szívesen sokáig, legkevésbé teheti pedig ezt a kisgazda, a ki a pénzre legjobban reá van szorulva.

Minél előbb szabadítjuk meg tehát az új bort a seprőtől, annál tartósabb bort nyerünk. A második fejtéssel várhatunk addig, amíg a bor teljesen megtisztul, ami január végén, legkésőbb február elején következik be, ha az új bor különben egészséges.

A harmadik lefejtést a tavasz nyíltával április hó végén vagy május hó elején ejtjük meg, aszerint, a mint az idő állandó s a bor tisztul.

Ezután az új bort a szüretig békén hagyjuk, a mikor megderítjük.

Erről azonban, meg a bornak készítése és különféle betegségeiről majd máskor írunk, amikor egy kis borkezelésnek megint sorát ejthetjük.

Vinczellér.

A trágyahordásról.

Fagyosra fordult az idő; mindenütt fehér takaró alá bujt a föld, új erőt gyűjteni a jövő tavasz munkájához.

Míg a szántóföldeket úgy minden harmadévben más dűllőben hasítottuk fel s friss törésbe vetettünk, addig a föld kimerüléséről szó sem lehetett persze, de most, mikor a földből oly kevés jutott valamennyiünknek, ugyancsak meg kell becsülni azt a fekete göröngyöt s kedvezni neki, hogy a folytonos termelést eltűrje s megbirja.

Tudja ma nap már az utolsó kisbéres is, hogy még az Alföld szurokfelete barázdái is jobban vetik a magot, ha trágyát láttak. A trágya lelke a földnek!

Nem is erről akarok most szólni, mert hisz, hogy a trágyázás szükséges, azt a magyar gazdának hál' Istennek fölösleges magyarázni, de annak a módját akarom úgy elmondani, a mint azt a gyakorlatban legjobbnak láttam.

A kisgazdáknak még most is az a szokásuk, hogy a trágyát kisebb-nagyobb kupaczkokba rakják s úgy hagyják a tavaszi olvadásig, a mikor a szántás előtt szétteregetik.

Azért van az azután, hogy a trágyás ugarba jutott buza, vagy trágyába vetett tavaszi helyenkint a kupaczkok téli szállásán buja, meg is dől, míg a vetés nagy része sárgászöld, silány marad, daczára, hogy sok trágyát hordottunk a földre.

Ezt a trágyakupaczt átjárja a téli nedvesség és fagy s tavaszra nem marad helyén száraz, üres szalmánál egyébb, a mit ha úgy a böjti szelekkel szórunk szét a földön, s nem mindjárt szántatjuk alá, úgy elhordja a szél, mint az őszi katángot.

A trágyakupacz tehát egy helyen adja ki az erejét s míg ott megdől minden s üres kalász terem, addig a nagyobb részre jutott szalma nem jöhet trágyaszámba.

Legjobb a trágyát azon frissen elteregetni a földön! Így csinálom ezt már tíz esztendeje s nincs okom megbánni. Még pedig, hogy a trágyakupacz szétszórását is megkimélem, már a trágyás szekérről úgy szóratom szét a trágyát jobbra-balra, olyan sűrűen, mint a mily erősen óhajtom trágyázni a földet.

Ehez a munkához csak egy kis szemmérték, no meg egy kis ügyesség kell s akkor könnyen megy a munka. Első ízben jó mindig föllépni s kipécézni azt a darabot, a hova egy szekérszék trágyát szántunk s úgy szórni fel, hogy így már szemmérték szerint lássuk, hogy mily sűrűre kell vetni a trágyát.

A földolog, hogy a trágyát egyenletesen szórjuk szét és vékonyan, mert a hantosan szétszórt trágyával még a gyakorlott ember is nagyon csalódhatik, de meg a rend és okszerűség úgy hozza magával, hogy egyenletes vékonyan vagy vastagon trágyázunk a földet, mert csak akkor remélhetjük azt, hogy vetésünk is egyenletes lesz.

Igaz, hogy a téli hóvíz kimossa, kilugozza a trágyát, de ez nem baj, mert jó helyre jut a trágyából kimosott tápanyag, tudniillik a talajba, a hol egyenletesen megoszlik, úgy hogy a tavaszi verőfényen életre ébredő zöld vetés a táplálékot egyenletesen megosztva találja a talajban.

A homokos földeken várunk a trágyázással s azt lehetőleg tavaszfelé végezzük, annál nagyobb hasznát veszi a vetemény, mert a hóvíz a homoki talajban a kilugzott tápanyagot könnyen az altalajba mossa, a hol bizony a vetemény hasznát nem veszi.

Dombos vidéken azonban tulságos nagy hóban nem ajánlatos a trágya kihordása és szétszórása, mert a tavaszi olvadáskor minden tápanyagot a völgybe mos a hóvíz.

Egyébként azonban mindenkinek ajánlom, hogy a kihordásnál szórja szét mindjárt a trágyát, mert így nemesak munka meg napszám dolgában jobban jön ki, hanem a termésben is hasznát látja.

Ispán.

VEGYESEK.

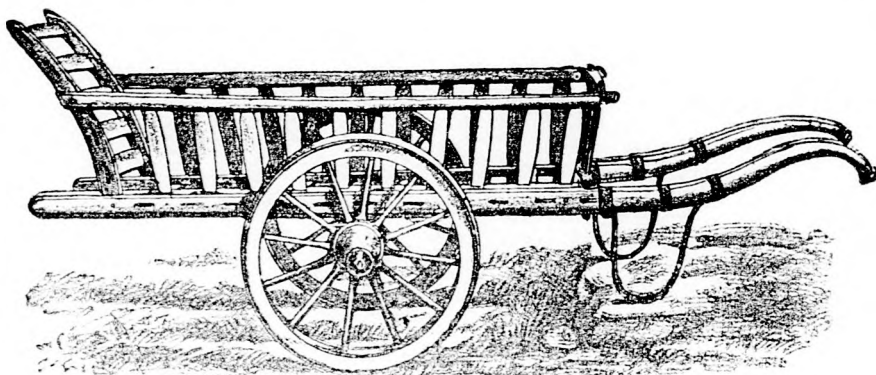
A méhek téli gondozása. A méhes körül így tél idején kevés ugyan a teendő s czélszerű is a méheket minél kevésbé háborgatni, mindazonáltal a gondos méhész hetenként legalább egyszer szétnéz a méhes tájékán, hogy rendben van-e ott minden. Megesik, hogy a méheket madarak vagy egerek háborgatják; az előbbieket néhány puskalövessel el lehet ijesztgetni, az egereket pedig távol tarthatjuk, ha a kasokat jó vastagon hamuval szórjuk körül, vagy egérfogókat állítunk fel a méhesben. Néha a méhek így tél idején is erősen zsongnak a kasban; ez annak a jele, hogy a levegő megromlott benne. Ezen könnyen segíthetünk, ha a kas ajtócskáját felnyitjuk vagy magát a kast egy kis időre felemeljük, hogy friss levegő hatoljon be a nyíláson. Sokszor az az oka a méhek zsongásának, hogy szomjasak; ha ez a baj, akkor egy langyos meleg vízbe mártot szivacsot kell a kaptár nyílásába helyezni, a mi mindig segít a bajon. Az nem árt a méheknek, ha a kaptárak nyílásait a hó kissé belepí, mert ez a takaró megvédi a méheket a túlnagy hidegtől; de azért gondunk legyen arra, hogy túlsok hó ne borítsa a kaptárakat. — Nagyon természetes, hogy minden teendőt, melyet a méhes körül, különösen a kaptárakkal végezzünk, a legnagyobb vigyázattal kell megtennünk, hogy a méheket minél kevésbé zavarjuk pihenésükben.

Zöldtakarmány télen a tyukoknak. Nagyon hasznos az a baromfiaknak, ha télen egy kis zöld takarmányt adunk nekik. Bizonyosan nagyot néz a hugomasszony, hogy ugyan honnan vegyen ő ilyenkor télvíz idején zöldtakarmányt a baromfiaknak, a mikor az ilyenkor nincs. Pedig dehogy nincs, akad biz az, csak teremteni kell. A mi nem is oly ördögös mesterség. Nem kell hozzá egyéb, mint két láda s egy-két marék árpa vagy zab, a mi minden háznál akad. A ládába földet teszünk s ehez egy kis lótrágyát keverünk. Ebbe a megtrágyázott földbe azután — először csak az egyikbe — annyi árpát vagy zabot vetünk, a mennyi szükséges. A ládákat a szobában, vagy ha ott hely nincs, az istállóban helyezük el, oly helyre, a hol egy kis világosság éri. 8—10 nap alatt annyira kihajt a vetemény, hogy azt a baromfiak odaadhatjuk. A második ládába 6—8 nappal később veteményezünk mint az elsőbe s ezt felváltva csináljuk egész télen. Ilyformán tavaszig nem fo-

gyunk ki a zöldtakarmányból, mert hisz nem szükséges abból sokat adni a baromfiaknak, elég ha egy kis szemes eleség mellett hetenként kétszer adunk belőle. Meghálálja azt a baromfi nagyon, kivált ha langyos ivóvizről is gondoskodunk, mert így jóval korábban kezd tojni.

A burgonyafőzéshez használt vizet nem jó a jószággal megitatni, szintugy nem tanácsos egy és ugyanazon vízben két-három porció burgonyát egymásután megfőzni, mert a burgonya szemeiben és héjában egy mérges anyag van, a mely kis mértékben nem veszélyes ugyan, de ha egy és ugyanazon vízben többször főzünk burgonyát, akkor az az ember egészségére ép ugy ártalmassá válik, mint az állatokéra. Az emberi táplálékra szánt burgonyát nagyon tanácsos mindig meghámozva megfőzni, sőt főzés előtt a szemeket is kivágni belőle, mert ezekben és a burgonyahéjban van az a bizonyos mérges anyag, a melyet a tudósok *solaninnak* hívnak. Legveszedelmesebb a kicsirázott burgonya, mert ennek csirájában és a csirázni kezdő szemekben nagyobb mértékben található ez a mérges anyag, mint az egészséges burgonyában. Ezért a csirás burgonya csiráit az állatokkal sem szabad feletetni, mert betegekké lesznek tőle.

Mit csinálunk a fagyott gyümölcscsel? Ha a gyümölcs megfagy, akkor csak egy mód van arra, hogy még felhasználhassuk. A fagyos gyümölcsöt ugyanis hideg vízbe kell helyezni, a hol lassanként ki enged belőle a fagy és a gyümölcs még egy ideig eltartható. Persze sokáig nem áll el az ily gyümölcs azért azt mielőbb el kell fogyasztani, mert különben elrothad.

Kétkerékű taliga.

Kétkerékű taliga.

A falusi gazdaságokban manapság még többnyire az egykerékű taligák vannak használatban; most még kevés helyen használják a mellékelt rajzon látható kétkerékű taligát, pedig ez sokkal előnyösebb az egykerékűnél.

Az egykerékű taligánál az embernek nemcsak előre kell tolni a rajta levő terhet, hanem emelni, illetve tartani is kell a taligán levő tehernek egy részét. A kétkerékű taligánál ellenben a terhet nem kell az embernek emelni, mert az a tengelyen nyugszik s így csak előre kell azt tolni, a mi sokkal könnyebb munka. Azután meg az ily kétkerékű taliga jóval nagyobb is az egykerékűnél, tehát egyszerre sokkal többet lehet rajta elszállítani kevesebb fáradsággal, mint az egykerékű taligán. Az ily kétkerékű taliga elkészítése nem kerül sokba, ügyes gazdaember ha megszerzi a hozzávaló két kereket, a téli időben odahaza maga is megcsinálhatja.

MULATTATÓ.

Kádár Rézi.

Irta: *Alpári Lajos.*

*A költő elbeszéli hogyan pusztítják el Kádár Rézi urát,
és hogy meggy ő maga is nyomorultul tönkre.*

— Folytatás. —

Bandi lett ezután ur a gazdaságban,
— Akarom mondani — a zsidó koresmában,
Mindig ott mulatott, dözsölt éjjel-nappal,
Nem tudott betelni soha az itallal.
Mikor haza hozták, rendesen pitymallott,
Pörölhetett Rézi, — ő egy szót sem hallott.
Igaz, mindezt nem is bánta nagyon Rézi,
Hiszen addig ő is a világot éli.
Szive szerelmével, csak esalta a férjét
S szeretői titkon néha egymást érték...
Leghűbb szeretője volt a menyeeeskének
— Ha igaz, a mit a rossz nyelvek beszélnek —
A birónak fia: ifjabb Szeghő Sándor,
Bár mások azt mondják, inkább az új kántor.
Ezek közt az élet csupa dinom-dánom.
„Ha majd megöregszem, akkor szánom, bánom!”
Ily szavakkal szokta elnyomni a vádat,
Amely olykor-olykor kebelében támadt.
S amikor kinzőbbak lettek az önvádak,
A gonosz eszközök mind elébe áltak,
És hogy elfojthassa a kisbíró szavát,
Nyakra-főre kezdte inni a pálinkát.
Italba fult tehát a lelkiismeret.
Megverte a nagy ég, aki ebbe szeret!
Elsatnyul, elhervad, mint a fának ága,
Melynek a gyökerét undok féreg rágja.
Elveszti az eszét, el az egészségét,
Nem talál az sehol nyugodalmat, békét,
Alábbvaló lesz, mint a legrutabb állat,
Mely kedves tanyát csak mocsárban találhat.
Jaj az olyan háznak, hol ilyenek laknak,
Ahol világtalan vezére a vaknak!
Nappal a gazd'asszony, éjjel meg a férfi,
Nem tudnak a tágas kapukon beférni...

*

Sűrű, sötét éj volt, fürgeteges éjjel.
Zápor zuhogását hordta a szél széjjel.
Befütyült sivitva a füstös keményen,
Nem hajtja ki ember ilyenkor ebét sem!
Istent kísérti az, aki most kint járkal —
Pedig ember állt meg Rézi ablakánál,
Körülnéz, kopogtat, eleinte halkán,
Alig hallatszik meg a vad zivatarban;
Aztán erősebben, egyre-egyre jobban,
Belül is hallják már; im' az ablak roppan...

Rézi nyitja félve, lassan egyik szárnyát
S mécese falra veti Szeghő Sándor árnyát.
„Az Istenért Sándor!” — sugja rémült ajka,
Csendesen, hogy ura valahogy ne hallja!
„Szent Isten! mit akarsz eredj gyorsan innen!
Hogy az eszed ment el, mindjárt azt kell hinned!
Nagy beteg az uram, menj haza, ha mondom
Nem vagyok magamba, jól tudod galambom”
Gyorsan pergő nyelvét hiába koptatta,
Nem hallgatott arra most az isten-adta!
Részeg volt, mint a csap; alig tudott állni;
Torkaszakadtából kezdett kiabálni.
Fölébredt a gazda, nyugtalanul forgott,
Morgott is valamit, megunva a dolgot.
Észrevette Rézi s az urát így feddé:
„Soha bátorságot, szebett, mint a kendé!
Még éjjel se hagyja nyugton czimborája,
Ilyen időben is csalja a koresmába!”
Bandinak sem kellett több ezen szavaknál...
Biz' Rézi a tüzre száraz gallyat raktál!
Ott hagyta az ágyat ott a betegséget,
Fejében megint csak szenvedélye égett.
Nem törődve aztán a bősztörgeteggel,
Igy szólt az asszonyhoz; „Majd lefekszem reggel!
S kíváncszorgott lassan, alig bírta lál a.
„Gyere pajtás — mondá — menjünk a koresmába!”
Még ám a pokolba, majd ha agyonütlek!”
Felelt rá a részeg s megeredt az ütleg.
Kétségbeeseten menekült a gazda;
Jajgatva, ordítva ért a patakpartra.
Böszült üldözője folyton a nyomában,
Még ott is ütötte a patak habjában.
Czikázott a villám, nagyot dörült aztán
S eltemette őket a megáradt hullám.
Asszony se volt, máris özvegy lett a Rézi,
S azóta gazdáit még jobban eszeréli...
Keresője senki, pusztítója bőven,
Fogyott is a jószág minden esztendőben.
A sok legénysuhancz kézzől-kézre adta,
S dobra került lassan ház, kert, szőlő, pajta.
Nem feszített többé czifra viganóba,
Bevándorolt az is a pálinkásboltba!
Sorra jött betegség, nyomorúság, éhség...
Bezeg kikerülte most már a legénység!
Egy üres sertés-ól lett az új lakása,
Szomszédokhoz innen járt alamizsnára.
Igazságos volt bár az Isten verése,
Mégis meglágyítá őket a kérése...
De csak nem javult meg... Elment pálinkára
— Ha valahol kapott — utolsó krajezárja.
Utoljára már a szomszédok sem szánták,
Könyörgő szavára az ajtót bezárták,
Mig egy zúzmarás, csúf, téli éjszakában
Mégfagyva találták a disznóóljában.

(Vége.)

Óvakodjunk a pénzhamisitóktól.

Ugy vagyunk a mai világban, hogy azt se tudjuk, hol és mikor érhet bennünket veszély. Mi szegény nép egészen elvagyunk zárva a világtól, nem jártunk elég sok iskolát, a hol nemesak a tudományokat, hanem az embert is megtanulhattuk volna ismerni. S ezért van azután, hogy emberek között forgolódunk ugyan, de nem ismerjük őket eléggé: csupán a jó barátságot keressük, anélkül, hogy tudnánk, mi lakik az illetőben.

Ezek a jó emberek pedig a barátságot és híszékenységet gyakran azzal hálálják meg, hogy bennünket megesalnak.

Sokszor megtörténik ez velünk a mostani időben. Legjobb példa erre a most annyira lábrakapott *pénzhamisítás büne*.

És mi a legelszomorítóbb baj az egészben? hogy épen a nép között van a pénzhamisítás, elterjedve, és a nép között van a legtöbb pénzhamisító.

Hogy miért? majd elmondok néhány példát, a miből okuljon aztán minden ember s tartózkodjék a pénzhamisítás bűnétől.

A dolog úgy áll, hogy kipróbált gazemberek, a kik a munkát kerülik, folyton azon fundálódnak, hogy miként lehetne munkanélkül urasan megélni. Az uras élethez természetesen pénz kell, még pedig sok pénz. De honnan vegyék a pénzt, ha nincs nekik, meg aztán nem is dolgoznak. Lopni bajos, mert ezen hamar rajta kapják az embert, de a pénzhamisítás úgy gondolják ők, kevesebb veszélylyel jár, s így inkább ezt próbálják.

No már most hogyan is történik az a pénzhamisítás?

Az a jó madár, a ki kifundálja a pénzhamisítást, főnt lakik Budapesten. Elég nagy város Budapest, hogy meghúzódjon benne s egy eldugott helyen csinálja dolgait. Szerez magának társakat, a kikkel gépet csináltat, egy piktort, a ki megfesti a bankó képét s aztán ezekkel a pokol-gépekkel nyomják a hamis bankókat. A hamis bankó aztán kikerül a gépből s kezükben van a hamisitóknak. De ez nem elég ám, mert ezen a hamis pénzen tul is kell adni.

Hát ezt valjon hogy csinálják?

Hát úgy, hogy ezek a jó madarak elmennek a vidékre a nép közé. Ott fűnek-fának, boldog-boldogtalannak elmondják, hogy kevés pénzzel tizszerhuszszor annyi pénzt lehet egy óra alatt szerezni. Kinek nem kéne a sok pénz? Természetes, hogy két kézzel kap rajta mindenki. És az a szegény ember, a ki véres verejtékkel összekuporgatott egy kis pénzeeskét, nem gondol arra, hogy megesalják, azt odaadja tizszer annyi, de hamis pénzért.

A szegény megesalt ember ráadásul még bajba is kerül, mert nemesak hogy elvesztette a jó pénzét, hanem a törvény el is veszi tőle a hamis pénzt, és hegyibe szigoruan meg is bünteti, elzárja s a

szegény tudatlan embernek egész életén keresztül a börtön undok bélyegét kell homlokán viselni.

Van aztán a pénzhamisításnak egy más formája is.

Mindenki tudja hogy a pénzhamisítás miatt sok száz embert ítelt el a törvény az utóbbi időkben. Ezeknek nagy részét, hogy esalták lépre? Hát úgy, hogy Budapestről elindul egy ember a vidékre, a hol *gépeket árul*. Ezekkel a gépekkel — azt mondja — pénzt lehet csinálni. De sutyomban ám, meg ne tudja valahogyan Péter bácsi helyett, János szomszéd. Ez a budapesti ember aztán azt mondja Péter bácsinak: kelmed csak drága pénzen szerezheti meg a gépet. De ha megszerezte, egy óra alatt a pénzét is, meg annak tizszeresét is megesinálja a masina. És hogy kelmed egyedül tudja, ne mondja senkinek, hanem tegyen zsebre ezer, vagy kétezzer pengőt s gyűjjék a főmasiniszta-hoz.

Azután ez az akasztani való ember elesalja szegény Péter bácsit egy szomszédos városba, a hol a főmasiniszta vár reájuk. Ez a főmasiniszta szép és finom lakásban lakik.

Péter bácsi mikor belép azt se tudja hová lépjen és merre hajtsa meg magát a „tekintetes urak” előtt, annyian fogadják. Persze, hogy ezek leveszik a lábairól a szegény embert hamarjában. Ez aztán azt se tudja ki hogy néz ki, kiesoda, micsoda, csak azt tudja, hogy nagy uraknak kell lenniök, mert finom lakásban vannak.

Megmutatják végre Péter bácsinak a masinát. Az egy láda, a melyet ha kívülről forgatnak, belülről elkezdi dolgozni. Az egyik végén beléje tesznek egy tiszta papirost, egyet csavarnak rajta s a másik végén kijön az új bankó. Szakasztott olyan, mint az igazi. Ezt megesinálják kétszer, háromszor, mit Péter bácsi látva, örül és szónélkül lefizeti a gépért járó nagy summát.

Haza viszi aztán éjnek idején, lopva, esőndesen, fölmege vele a padlásra s ott próbálja a pénzt gyártani. Beléje tesz ő aztán fehér, tiszta papirost, és mi jön ki rajt? ugyan az a fehér tiszta papiros, a mit az egyik végében bele tett.

Próbálgatja, forgatja a masinát jobbra-, balra, de pénzt bizony nem lát, se jót se rosszat. Ekkor már izzadni kezd Péter bácsi mig végtére rájön, hogy ötöt szörnyű módon *megesalták*. Mehet aztán a pénziért, nyoma veszett annak, a masinakészítőkkel együtt. És eztán jön a legkeservesebb dolog. Nem elég, hogy megesalták a szegény embert, de ráadásul a törvény emberei is megtudják, hogy Péter bácsinak pénzgyártó gépe van, mire elfogják szegényt, s két-három esztendőre *elzárják*.

Hát van-e ilyesmire szüksége a szegény embernek? Dehogyan van. Ép azért mindenki óvakodjék az oly embertől, a ki őt ily módon meg akarja csalni.

Elégedjen meg minden ember azzal, a mit Isten neki adott, s ne akarjon könnyű szerrel meggazdagodni, mert csak azon, a mit két kezünkkel becsületesen uton szerzünk meg, van rajta az Isten áldása!

Adomák.

Bizalmasan.

Bíró. Tarisznyás Pista maga azzal van vádolva, hogy meglopota saját gazdáját? Meri ezt tagadni?

Vádlott. Ha tetszik gondolni, hogy segít valamit rajtam, hát — merem.

Adóbevallás.

— No András bácsi hát mennyit keres maga egy év alatt.

— Sokat, kérem áson.

— De mégis mennyit, mert ezután kell ám magának jövedelmi adót fizetnie.

— Keresek én kérem áson, nagyon sokat akár naponként is.

— Hát szám szerint lesz az a suma 500 frt egy év alatt.

— Keresek én, kérem áson, annál többet is

— Hát van talán 1000 frt is a mit keres?

— Hogyne, kérem áson még annál is többet,

— No jól van András bácsi, hát akkor könnyen fizethet abból egy évre az államnak adóba 150 frtot.

— Nem lehet a', kérem áson.

— Hogy-hogy nem lehet, ha maga oly sokat keres?

— Igen, kérem áson mert igaz a', hogy keresek? de nem találok ám.

Elfelejtette.

Orcos. No mi baj megint, András bácsi?

András gazda. Hát biz, kérem, nagy baj van, a répavágó masina elszelte a Jóska fiam egyik ujját. Itt hoztam el ni! (Felmutatja a leszelt ujját.)

Orcos. Hát a fia hol van?

András gazda. Hát azt is el kellett volna hoznom? Igaz biz a', no lám, azt bizony otthon felejtettem.

LEVELES-SZEKRÉNY.

F. F. E. urnak, *Szeged.* A lapot megindítottuk, a közleménynek azonban nem tudjuk birunk-e helyet adni. Ha gyűjt 10 előfizetőt, a lapot ingyen kapja.

Nagy István urnak, *Osló.* Mint már mult számunkban megirtuk, a papír egy forintos érvényes egész 1895 december 31-ig. Ami pedig azon ezüstforintosokat illeti, a melyeken a fejedelem arczán nincs bajuz, azok mindig és mindenhol érvényesek, egész bátran elfogadhatók.

Morvai Károly urnak, *Margita.* Beküldött cikket köszönettel vettük, annak idején majd sorát ejtjük, most azonban nem időszerű. Szívesen látjuk munkatársaink sorában.

Pintér Pál urnak, *Mező-Csávás.* Azt kérde tőlünk, miképpen járjon el, hogy az épületek falait megvédje a vakolat lehullásától. Megmondjuk a módját, a mely az igaz kissé költségesebb mint a közönséges vakolás, de aztán tartós is. A falat ott, a hol a vakolat lehullott, vakartassa le tisztára, de jó mélyen. Az így származó mélyedést töltesse ki forró szurokkal s ezt durva homok, cement és kevés mészből készült vakolattal vakoltassa be, jól elsimitva azt. Az ily módon végezett vakolás, soha sem hull le a falról.

Kövény Jánosné úrnőnek, *Alsó-Szopor.* Köszönjük, máskor is kérjük.

Olasz István urnak, *Kun-Ágota.* Kérdésére a jövő számban egy hosszabb cikkben felelünk, most még nem nagyon sürgős.

Ifj. Ferenczy István urnak, *Lasko.* A könyveket elküldöttük, a tudósításokat köszönettel vesszük; tessék azokat úgy, a mint a dologok történtek, levélben megírni.

Török Jenő urnak, *Szolnok.* Nem egészen nekünk való, kérünk másokat.

Zs. J. urnak, *Tisza-Örs.* Köszönjük a szíves érdeklődést és a gyűjtött előfizetőket. Ha a „Független Ujság”-nak minden községben ilyen barátai lesznek, csakhamar elterjed, a mi csak a magyar nép hasznára válik.

Tóth János urnak, *Kun-Ágota.* Dicséretes buzgalmat köszönjük és örömünkre szolgál.

Hochreim Lajos urnak, *Nagy-Bajom.* Levelezőlapját elintéztük. Addig is lencséért írjon dr. *Drucker Jenő* urnak Vörösvárra (Pestmegye), aki nagyban termeli. Vetni valót szemelve küld 5 kgos postacsomagonként 1 frt 50 krért.

Szabó András urnak, *Jász-Kis-Ér.* A petroleomos motort pertroleommal fütik; teljesen tüzmentes lévén, ajánlatos kis gazdának, kis iparosnak. Amint legközelebb helyünk lesz ismertetni fogjuk. A nyul ára Budapesten 1 frt 20 kr.—1 frt 90-ig. — A vidéken 70—80 kr-ért veszik.

Több kérdésre a jövő számban válaszolunk.

Budapesti piacz.**A gabona ára Budapesten.**

Budapest, január 11.

Buza e héten:

<i>Tiszavidéki</i>	76—82 kil. buza ára	6 frt 65—6 frt 85 kr.
<i>Pestvidéki</i>	" " " " 6 "	60—6 " 85 "
<i>Fejérmegyei</i>	" " " " 6 "	60—6 " 85 "
<i>Bácskai</i>	" " " " 6 "	70—6 " 95 "
<i>Bánsági</i>	" " " " 6 "	60—6 " 85 "
<i>Északmagyarországi</i>	" " " " — "	— " — " — "
<i>Rozset</i>	mmázsánként 5 frt 30—5 frt 40	krral fizették.
<i>Árpa</i>	<i>sörfőzésre való,</i>	mmként 7 frt 15 kr. 8 frt 15 kr.
	<i>szeszfőzésre való</i>	" 6 " 25 " 6 " 80 "
	<i>takarmánynak</i>	" 5 " 60 " 6 " — "
<i>Zab</i>	mmázsánként	5 " 90 " 6 " 30 "
<i>Tengeri</i>	" " " " 5 "	90 " 6 " — "

Egyébb magvak: *Köles* mm. 6—6 frt 60 kr; *kendermag* — — frt — kr.; *lencse* 9—15 frt — kr.; *bab nagy* 8.50—9 forint; *bab kicsi* 9.25—9 frt 75 kr.; *vöröshere magyarországi* 55—68 frt; *vöröshere erdélyi* 55—68 frt; *lucerna* 42—50 frt; *bükköny* 6.80—7 frt — kr.; *muharmag* 14—15 frt; *mák* 18—20 frt.

Lóvásár: Nehezebb igásló páronként 240—360 frt; könnyü igásló 110—270 frt.

Marhavásár: m.-mázsánként fizetnek élősúlyban: Elsőrendü *jármos ökörért* — frt; közép minőségü *jármos ökörért* — frt; silányabb *jármos ökörért* — frt; hizónak való 25 frtig; hizott magyar *ökör* mm.-ként 22—34 kr.; hizott tarka *ökör* — frt. *Fejős tehének.* Fehérszörü magyar tehen, darabonként 50—75 frt; tarka tehen 68—165 frt. *Élő borju.* 1 klgr. élősúlyért fizetnek: Elsőrendü borjuért 42—45 kr; közepes minőségü borjuért 41—42 kr; silányabb borjuért 40—41 kr. *Vágott borju.* 1 klgr. hussúlyért fizetnek: Elsőrendü borjuért 64—66 kr; közepes minőségü borjuért 62—64 kr; silányabb borjuért 58—61 kr.

Sertésvásár. (Kőbánya.) 100 kgrkint élősúlyban, 4% és 45 kgr. levonás az életre. Elsőrendü 300—380 kgr. nehéz sertésért 44—45 kr, vidéki sertés, könnyü páronként 250 kilóig 42—44 kr.

Juhvásár. Jó minőségüért, páronként 10—13.50 frt, gyenge minőségüért, páronként 6.50—8 frtig.

Baromfivásár. Lud páronként 3.50—7.00 krig, kaesa 1.80—3.00 krig, tyuk 1.20—1.50 krig, csirke —.80—1.10 krig, hizott kappan 2.00—2.80 krig, pulyka 3.00—5.00 krig.

Takarmányvásár. Réti széna méterm. 3.30—3.90 kr, mohar 2.90—3.70 kr, zsupszalma 1.60—1.70 kr, zabosbükköny ————— kr, alomszalma 1.30—1.40 kr, tengeri szár 1.20—1.50 kr.

Vegyesek. Szalonna 41¹/₂—44 kr, csurgatott méz 32—33 kr, viasz 1.64—1.65 kr.

Tojás forintonként, friss 25—30, meszes 35—38 darab.

Hol lesz mostanában országos vásár?

Január 14-én: Balaton-Füred, Boős, Déva, Gernyeszeg, Nagy-Zaránd. — **15-én:** Bozovics, Czegléd, Tiszadob, Edelény Kaposvár, Mány, Megyaszó, Nagy-Léta, Szepes-Béla. — **16-án:** Gyarmath (Temesm.), Hidegkút (Heves m.), Liptó-Tepla. — **17-én:** Déva-Ványa, Gálszécs, Lipótvár (Nyitra m.), Magyar-Lápos, Maros-Vásárhely, Szucsány (Turóc m.), Tiszolez, Zsibó. — **18-án:** Bodzás-Ujlak, Duna-Szerdahely, Győr, Jász-Ladány, Korond, Mező-Örményes, Ócsa (Pest m.), Ujlak (Zemplén m.), Vajda-Réese, Verpelét. — **19-én:** Csesztreg (Zala m.), Felső-Szidnik, Kaál (Maros-Torda m.), Maklár, Maros-Illye, Nádudvar, Tót-Várad. — **20-án:** Bellatinez, Buza (Szolnok-Doboka m.) Fekete-Ardó (Ugoesa m.), Kis-Kun-Félegyháza Gattaja, Rába Hidvég, Jablonka, Kassa, Ladamér, Magyar, Nagy-Zsombor, Maiss (Baranya m.), Nyír-Bátor, Vittenez, Zsarnóca.

Január hó.

HETI NAPTÁR

N. Bold-asszony hava.

A hó és hét napjai	Római katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög keleti naptár	N A P		H O L D	
				kel óra percz	nyugszik óra percz	kel óra percz	nyugszik óra percz
13 Vasárnap	F 1 Hilár ea.	F 1 Hilár ea.	1 A Jan. Ujév 1895.	7 27	4 19	7 15	9 08
14 Hétfő	Bódog	Bódog	2 Szilveszter	7 27	4 20	8 41	9 30
15 Kedd	Pál remete	Laski János	3 Malakiás	7 26	4 22	10 03	9 48
16 Szerda	Narczell vt.	Marczell	4 70 apostol	7 25	4 23	11 21	10 04
17 Csütörtök	Antal remete	Antal	5 Teona	7 24	4 25	regg.	10 21
18 Péntek	Piroska vt.	Piroska	6 Epiphania	7 24	4 26	0 39	10 39
19 Szombat	Kanut	Babilasz	7 Iván	7 23	4 28	1 55	11 01
20 Vasárnap	F Jézus sz. nev.	F 2 Fáb. és Seb.	8 A 27 Julián	7 22	4 29	3 12	11 27

2. I. vas. Vízker. után Kath. ev. Látó János Jézust hozzájönni. Ján. I. 29—34. — Prot. ev. Luk. II. 41—52. Oly. Rom. 12. 1—5. — Gör. ev. A templomban maradt Gyermeke-Jézusról. Muk. II. rész. 6. szakasz.

A

LEGJOBB MAGVAK

kaphatók

MAUTHNER ÖDÖN

magkereskedésében

11

Fő-üzlet: **BUDAPEST** Fiók-üzlet: Koronaherczeg-u. 18.
 Andrassy-ut 23.

A főárjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Sternberg Ármin és testvére
 es. és kir. szabad. hangszer-ipar
 Budapest, VII. Kerepesi-ut 36. sz.

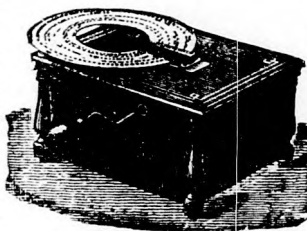

Saját készítményű, minden-
 nemű hangszerek és azok
 kellekai és alkatrészei. Min-
 denemű hangszerek és ze-
 nélóművek javítása és ze-
 hangolása szakzerű pon-
 tossággal eszközöltek

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Javítások pontosan eszközöltek.

A „Columbus”
 cimbalomverőfej megszünteti az
 eddigi pamutozást és cernázást,
 erős és csengő hangot nyeriünk
 általa. Minden verőre bárki ráhuzhatja és mindenkor le is
 huzhatja. Sohasem pusztul el. Ára a verőpálcákkal együtt
 az utóbbiak minősége szerint 2.—, 2.50, 3.— és 3 frt 50 kr.
 Külön a „Columbus” verőfej párja 1.— frt.

Legujabb! Legujabb!
INTONA
 változtatható ércjátéklapokkal
 és korlátlan műsorral.
 Ezen új találmányu hang-
 szerrel minden előzetes tanul-
 mány és zeneismeret nélkül
 száz meg száz tetszés sze-
 rint zenedarabokat lehet ját-
 szani. Ára 12 frt, a kotta-
 lapok darabja 30 kr. Megrendelések az árak előleges
 beküldése mellett vagy utánvétellel teljesíthetnek.

Csak 3 forint 50 krajczár
 egy remontoir-zseb-óra

jótállással, kitűnő és jól járó, gyönyörű fényezett nickeltokban 12 órai
 szerkezettel mely minden más drága óráit pótol. Aki egy ilyen órát
 megrendel, az órával együtt még a következő tárgyakat kapja

===== egészen ingyen: =====

1 pompás óraláncot, egy gyönyörű kézelő garnitúrát, 1 csinos nyak-
 kendőt, 4 darab ingelőt (chemizett) és gallér-gombot és 6 darab jó
 férfi-gallért tetszésszerű nyakbőségben. Ne kételkedjék senki sem,
 mivel kijelentem, hogy ez nem játékszer, nem szöcsögös, hanem tiszta
 igazság, és visszaadom a pénzt annak, aki ezen órával nincs megelégedve.
 Mindenki siessen tehát, a meddíg a készlet tart, ezen kitűnő órákat meg-
 rendelni. — A szétküldés a pénz előzetes beküldése vagy utánvét mel-
 let történik

APFELS Taschen-Uhren-Versendung által,
 BÉCS, Fleischmarkt 6 fü. 15

Wötkling Vilmos

magkereskedésében
Budapest, Kálvintér 9. sz. alatt
 szerezhetők be
 a legkitűnőbb és legmegbízhatóbb
 gazdasági-, kerti-vegy- és
 virágmagvak.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Nagy Ignác

pince-felszerelési cikkek üzlete

Budapest,

VII. Károly-körút 9. szám.

Ajánlja

pincefelszerelési tárgyakkal

dúsan felszerelt raktárát,

mint

borszivattyuk,

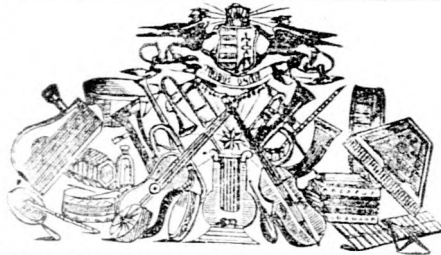
tömlők, dugaszológépek,

továbbá

palaczkok, parafadugaszok

stb.

Képes árjegyzék kívánatra bérmentve.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

STOWASSER J.

hangszergyáros és a esász. és kir. hadsereg szállítója
BUDAPEST, II. ker., Lánchíd-utca 5.

Ajánlja saját gyártmányu fuvó-, vonó- és ütőhangszereit és azok alkatrészeit valamint kitűnő hangu czimbalmait.

Közégti és tűzoltói zenekarok felszereléséhez szükséges fuvóhangszerek a legjutányosabb árban és legelőnyösebb feltételek mellett szállítanak.

Mindenemű hangszerek javítása a legelőnyösebb ár mellett eszközöltetnek. Régi hangszerek becsere-
lítésnek. Erős orgonahangu harmonikákról külön árjegyzék kéréndő.

Iskola hegedűk 3 firtól felfele.

Közégti dobok.

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE

BUDAPEST, V., Alkotmány-utca 31. szám.

Üzleti berendezés.

Sürgönyezim:
Mezőgazdák, Budapest.
Hiv. óra 1-29-1-ig és 2-7-g.

Aruraktár czíme:
M. A. V. nyugati pályaudvarán
lévő közraktári vállalat XX.
számu raktár.

Bizemany-osztály.

Hadseregellátás.
Gabonaeladás.

Erőtakarmányok vétele.
Fedezeti tőzsdei kötések.

Áru-osztály.

Összes Gazdasági cikkek a
legkiválóbb minőségben.
Építkezési anyagok.

Gazdasági vasneműek.
Gyapju és hizott marha bizo-
mányi értékesítése.

Vetőm a r-osztály.

Mindenemű vetőmagvak
megvétele és eladása.

Heremagvak bérrostálva.

Gazdasági gép-osztály.

M. kir. államvasutak gépgyára
mezőgazdasági gépeinek szö-
vetkezeti képviselősége.

V. Vermorel-féle „Eclair” per-
metező kiz. képviselése.

Adriance Platt & Co. newyorki
kaszáló, marokrakó és kőve-
kötő gépeinek kizárólagos kép-
viselése.

Csonka Bánki-féle petroleum-
motorok mezőgazdasági kép-
viselése.

Mindenemű kipróbált solid
kivitelű gazdasági gép jutá-
nyos beszerzése.

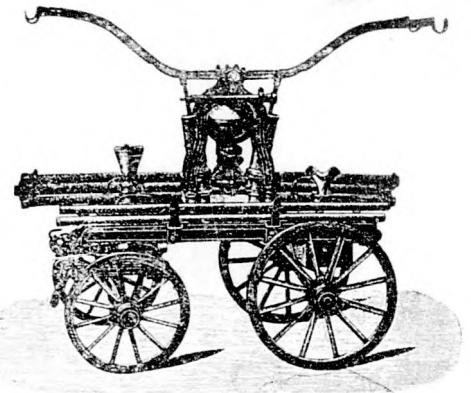
A szövetség alapszabályait és hetenkint egyszer megjelenő „ÜZLETI ÉRTESSÍTŐJÉT” kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldi.

„Patria” irodalmi és nyomdai részvénytársaság Budapest (Köztelek).

A nagymélt. belügyminiszterium 82502 II. 888. számú rendeletével ajánlva.

Pecskendők

a legtökéle-
tesebb köz-
ponti érezsze-
lep szerkezet-
ben, kút és
építkezési szí-
vattyuk, ösz-
szes

tűzoltó felszerelési eszközök,

továbbá pöczegödör tisztító készülékek és mindennemű

SZERSZÁMGÉPEK

szilárd, erős, pontos kivitelben, valamint a nagymélt. bel-
ügyminiszterium 29013 VI. a. sz. rendeletére

SZAB. GÖZFERTŐTLENÍTŐ GÉPEK

stabil és hordozható alakban, 2 és 4 kerekű vaskocsira szerelve
és mindennemű fertőtlenítési eszközök a legelőnyösebb és legkedve-
zőbb beszerzési árban, a legelőnyösebb feltételek mellett

öt évi jótállással kaphatók

TARNÓCZY

tűzoltószerszám- és gépgyár részvénytársaságnál BUDAPESTEN.

Iroda és gyár:

Városi iroda és mintatelep:

Külső Váci-út 95. szám.

Teréz-körút 36. szám.

Arlap kívánatra ingyen és bérmentve.

KLÖSZ GYÖRGY

fényképészeti és műszaki műintézete

Városligeti fasor 49. szám alatt
(saját házában).

Villamos-vasut megállóhely a ház előtt.

Városi iroda a régi helyiségben: Kossuth-Lajos-u. 18., I. em.